

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"א 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים ואח'

לפני כב' השופטת - נשיאה הילה גרסטל
 התובעת: שוהר שירותי חניה בע"מ

נגד

הנתבעות:
 1. עיריית גבעתיים
 2. יעד החברה לפיתוח גבעתיים בע"מ

ספרות:
<u>א' ברק, פרשנות תכליתית במשפט (תשס"ג)</u>
לסיכומים בכתבי טענות (22-12-2010): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים - ב"כ עו"ד מוטי בר-לב, עו"ד אייל כץ שופטים: הילה גרסטל, עו"ד: מוטי בר-לב, אייל כץ</u>

להחלטה במחוזי (20-12-2009): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל</u>
להחלטה במחוזי (09-03-2010): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל</u>
להחלטה במחוזי (18-04-2010): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל, עו"ד: ליבוביץ, בר לב, כץ</u>
לסיכומים בכתבי טענות (22-12-2010): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים - ב"כ עו"ד מוטי בר-לב, עו"ד אייל כץ שופטים: הילה גרסטל, עו"ד: מוטי בר-לב, אייל כץ</u>
להחלטה בעליון (28-03-2011): <u>עא 914/11 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: גיא שני</u>

להחלטה במחוזי (20-12-2009): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל</u>
להחלטה במחוזי (09-03-2010): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל</u>
להחלטה במחוזי (18-04-2010): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל, עו"ד: ליבוביץ, בר לב, כץ</u>
לסיכומים בכתבי טענות (22-12-2010): <u>תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים - ב"כ עו"ד מוטי בר-לב, עו"ד אייל כץ שופטים: הילה גרסטל, עו"ד: מוטי בר-לב, אייל כץ</u>
להחלטה בעליון (28-03-2011): <u>עא 914/11 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: גיא שני</u>
להחלטה בעליון (31-07-2011): <u>עא 914/11 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: א' חיות, עו"ד: מוטי בר לב, אייל כץ, עדי ליבוביץ</u>

להחלטה במחוזי (20-12-2009): תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל
להחלטה במחוזי (09-03-2010): תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל
להחלטה במחוזי (18-04-2010): תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: הילה גרסטל, עו"ד: ליבוביץ, בר לב, כץ
לסיכומים בכתבי טענות (22-12-2010): תא 13682-03-09 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים - ב"כ עו"ד מוטי בר-לב, עו"ד אייל כץ שופטים: הילה גרסטל, עו"ד: מוטי בר-לב, אייל כץ
להחלטה בעליון (28-03-2011): עא 914/11 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: גיא שני
להחלטה בעליון (31-07-2011): עא 914/11 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: א' חיות, עו"ד: מוטי בר לב, אייל כץ, עדי ליבוביץ
ל בעליון (07-08-2011): עא 914/11 שוהר שירותי חניה בע"מ נ' עיריית גבעתיים שופטים: גיא שני

פסק דין

זוהי תובענה למתן סעד הצהרתי שלפיו זכאית התובעת להמשיך לגבות תשלומים עבור דוחות חניה שנרשמו במסגרת מתן שירותיה לנתבעות, בתקופת התקשרות קודמת בין הצדדים, וליהנות מהתמורה שנקבעה בתקופה זו. בנוסף, עותרת התובעת למתן סעד הצהרתי שלפיו זכאית היא לקבלת הודעה מוקדמת בת 9 חודשים מראש לפחות, טרם סיום ההתקשרות הקודמת.

1. רקע וטענות הצדדים

(א) התובעת היא חברה למתן שירותי חניה וגבייה לעיריות ולרשויות מקומיות. הנתבעת 1 היא עיריית גבעתיים (להלן: "העירייה"). הנתבעת 2 היא תאגיד עירוני בבעלותה של העירייה ובשליטתה המלאה, האמונה מטעמה על הסדרת נושא החניה בעיר גבעתיים (להלן: "העיר"), ובכלל כך גם על גביית הקנסות בגין דוחות החניה.

(ב) ביום 17.9.99, התקשרה התובעת עם הנתבעות בחוזה (להלן: "החוזה הישן") למתן שירותי חניה וגביית קנסות חניה בעיר, לפרק זמן של 4 שנים (להלן: "תקופת החוזה הישן"). בתקופה זו הייתה התובעת זכאית לתמורה של 46% משיעור התשלום שגבתה עבור כל דוח. לאחר תום תקופת החוזה הישן, המשיכו הצדדים לפעול על פי הסיכומים והעקרונות שנקבעו בו, אף שהדבר לא קיבל כל ביטוי בהתקשרות כתובה נוספת. בשנת 2006 הסכימו הצדדים להפחית את שיעור התמורה אותו תגבה התובעת עבור גביית הדוחות, ולהעמידו על -36%, עבור כל דוח.

(ג) בחודש פברואר 2009, החליטו הנתבעות על שינויים בהסדרת שירותי החניה והגבייה בעיר, והנתבעת 2 פרסמה עבור הנתבעת 1 מכרז פומבי למתן שירותי חניה מוסדרת (מכרז פומבי מס' 01/09, להלן: "המכרז"). גם התובעת השתתפה במכרז והגישה הצעה מטעמה, כאשר התמורה שהציעה עמדה על שיעור נמוך באורח משמעותי מזה שגבתה במסגרת על-פי החוזה הישן.

(ד) ביום 26.3.09, קודם להשלמת הליכי המכרז וההכרעה בו, לאחר שהתובעת פנתה לקבלת הבהרות מהנתבעות בנושא המכרז וסיום ההתקשרות עימה ולא נחה דעתה, היא הגישה תובענה זו. בבסיס התובענה שהוגשה עומדות שתי טענות עיקריות:

הראשונה מתייחסת להוראה מתוך תנאי המכרז, שלפיה שמרה העירייה לעצמה את הזכות להעניק לקבלן שיזכה במכרז רשות לגבות בשמה את הקנסות בגין דוחות חניה הנמצאים ברשותה, טרם חתימתו על חוזה עימה. לטענת התובעת, הוראה זו עומדת בניגוד לתנאי ההתקשרות עימה, שלפיהם הזכות לגבות את הקנסות עד לסיום ההתקשרות בין הצדדים עומדת לה בלבד.

השנייה נוגעת לכך שהנתבעות כלל לא הודיעו לה עדיין על רצון לסיים עימה את ההתקשרות, ובהתאם להוראות הדין והפסיקה, חובה הייתה עליהן להודיע לה על כך זמן סביר מראש, העומד לדעתה בנסיבות העניין, על 9 חודשים.

(ה) לאחר הגשת התביעה, הגישו באי-כוח הצדדים, בהסכמה, בקשה להארכת מועד להגשת כתב הגנה ולדחיית מועדי דיון, בשל משא ומתן ביניהם. אלא שהמשא ומתן לא צלח.

(ו) ביום 21.7.09, כ-4 חודשים לאחר הגשת התובענה, נבחרה הצעתה של התובעת כזוכה במכרז, וביום 27.10.09 חתמו הצדדים על חוזה חדש (להלן: "החוזה החדש"). על פי הצעתה הזוכה של התובעת וכתוצאה מכך, קטן באורח משמעותי שיעור התמורה שזכאית הייתה התובעת לגבות מתוך הקנסות ששולמו.

(ז) גם לאחר זכייתה של התובעת במכרז והחתימה על החוזה החדש, עומדת התובעת על שתי טענותיה העיקריות שנזכרו לעיל. לגישתה, הטענה הראשונה לעיל נחלקת לשתי פלוגתאות משנה: האחת, האם התובעת היא זו הזכאית לגבות עבור הנתבעות את הקנסות בגין דוחות החניה אשר נרשמו בתקופת החוזה הישן (להלן: "הדוחות הישנים"). והשנייה, בהנחה שהתובעת היא אכן זו הזכאית לגבות את הקנסות עבור הדוחות הישנים, האם זכאית היא גם לקבל את התמורה

הנקובה בחוזה הישן בגין שירותיה (דהיינו – 36% עבור כל דוח). לטענתה, התשובה לשתי השאלות הללו מצויה בהוראות החוזה הישן (שלטענתה הוא הרלוונטי לעניין), אותן יש לפרש כך שלתובעת נשמרה הזכות לגבות קנסות עבור הדוחות הישנים, לפי שיעור התמורה הגבוה שעליו הוסכם בהתקשרות הקודמת בין הצדדים. התובעת שומרת גם על טענתה השנייה, שלפיה הנתבעות מחויבות היו להודיע לנתבעות על סיום ההתקשרות (לפי החוזה הישן) זמן סביר מראש, וכל עוד לא חלפה תקופת ההודעה המוקדמת, חלות הוראות החוזה הישן, וממילא לא נכנסו לתוקפם תנאי ההתקשרות החדשה על פי תוצאות המכרז.

(ח) כתב הגנה הוגש ביום 1.12.09 ובישיבת יום 18.10.10 הודיעו הצדדים כי אין בכוונתם לחקור עדים. על-פי ההסכמה הגישו הצדדים סיכומים בכתב המתייחסים גם לטענות הסף של הנתבעות.

(ט) הנתבעות העלו בכתב ההגנה הן טענות סף, הן טענות לגופו של עניין. באשר לטענות הסף - ביקשו הנתבעות לדחות על הסף את התביעה מחמת היעדר סמכות עניינית של בית המשפט לדון בה. לטענתן, התביעה עוסקת בנסיון לתקוף את תנאי המכרז, ונושא המכרזים מצוי בסמכותו של בית המשפט לעניינים מנהליים בלבד. הנתבעות טוענות גם להיעדר עילה משפטית, ומפנות לפער בין הסעדים שלהם עתרה התובעת בכתב התביעה, לבין אלה שלהם היא עותרת בסיכומיה, ולפיכך, לטעמן, אין להעניק לתובעת סעד שלא נתבקש בכתב התביעה.

(י) לגופו של עניין - טוענות הנתבעות כי מאחר שהחוזה הישן בין הצדדים הסתיים בשנת 2003, אין עוד תוקף להוראותיו. ואולם, אליבא דנתבעות, גם אילו היה להן תוקף, הרי שהוראות סעיפי החוזה הישן תומכות דווקא בגישתן; לטענתן, ניכר בחוזה הישן כי לצדדים כלל לא הייתה כל כוונה לאפשר לתובעת להמשיך ולגבות את הקנסות עבור הדוחות הישנים לאחר סיום ההתקשרות בין הצדדים. באשר לסוגיית ההודעה המוקדמת, טוענות הנתבעות כי החוזה הישן היה קצוב בזמן, ובכל מקרה, יש לראות את פרסום המכרז החדש כהודעה מוקדמת מספקת, והתובעת שהשתתפה בו הייתה מודעת למשמעותו.

(יא) עם הגשת כל סיכומי הצדדים הגיעה העת למתן פסק-דין.

2. דיון והכרעה

שתי סוגיות עיקריות מצויות במחלוקת בין הצדדים. הסוגיה הראשונה היא האם זכאית התובעת להמשיך ולגבות קנסות עבור הדוחות הישנים, לפי שיעור התמורה שעודכן בשנת

2006 (במהלך ההתקשרות הקודמת). ואילו הסוגיה השנייה היא האם זכאית התובעת להודעה מוקדמת על סיום ההתקשרות הקודמת בין הצדדים.

בטרם אפנה לדון בשתי סוגיות אלו, אתייחס לטענת היעדר הסמכות העניינית שהעלו הנתבעות.

(א) הסמכות העניינית

(אא) שאלת הסמכות העניינית הניצבת לפני היא: האם יש לסווג תובענה זו כעניין אזרחי, שאז מקומה להתברר בבית משפט זה, או שיש לסווגה כעניין מנהלי, שאז מקומה להתברר בבית המשפט לעניינים מנהליים או בבג"צ. לעיתים משולבים בתובענה המוגשת כתובענה אזרחית מאפיינים מעורבים הן מן התחום האזרחי הן מן התחום המנהלי. במקרים אלה יש להכריע בשאלת הסמכות על-פי היסוד הדומיננטי בתובענה, לצורך קביעת הערכאה המוסמכת (ע"א 9379/03 מיכאל צ'רני נ' מדינת ישראל, לא פורסם, 6.12.06).

(בב) אני דוחה את טענת הנתבעות בדבר היעדר סמכות עניינית. במקרה דנא סבורה אני שהתובענה והסעדים המבוקשים בה מבוססים על זכויות חוזיות שהתובעת גורסת שעומדות לה מכח החוזה הישן. העובדה שהתובעת מבקשת לבסס את טענותיה באשר לזכויות אלו, בין היתר, באמצעות הפנייה להוראות השונות של המכרז, לא מעלה ולא מורידה בעניין זה.

(ב) הפלוגתה הראשונה – האם התובעת זכאית לגבות את הדוחות הישנים ומה שיעור התמורה המגיע לה, אם כן.

(אא) הנתבעות טוענות שהתובעת עותרת בסיכומיה לסעדים שונים מאלה שנכללו בכתב התביעה. סבורני שיש ממש בטענתם זו ככל שהיא נוגעת לסוגיית הדוחות הישנים. כידוע, הלכה היא שבית המשפט אינו מוסמך להעניק סעד שלא נתבקש בכתב התביעה, למעט במקרים חריגים (עא 359/79 יפה אלחנני נ' מרגליט רפאל, פ"ד _____ לה (1) 701).

(בב) במקרה דנן עתרה התובעת בסיכומיה לסעד הצהרתי שונה מזה שלו עתרה בכתב התביעה, וסבורני שאף הפלוגתה שהוגדרה בכתב התביעה שונה מזו שהועלתה בסיכומי התובעת. בכתב התביעה עתרה התובעת למתן סעד הצהרתי, שלפיו עד סיום ההתקשרות בין הצדדים, היא זו אשר זכאית לגבות את דוחות החניה, בזו הלשון:

"פסק דין המצהיר כי עד לסיום ההתקשרות בין התובעת לבין הנתבעות, התובעת היא זו אשר זכאית לגבות את דוחות החניה בעיר גבעתיים, הכל בהתאם לתנאי ההתקשרות אשר נהגו בין הצדדים ואשר נוהגים גם במועד הגשת תובענה זו." (ההדגשה שלי – ה.ג.)

(גג) מתוך האמור בכתב התביעה (שנכתב, כאמור, עוד לפני שנודע לתובעת על זכייתה במכרז) עולה שהתובעת חששה לאבד את זכויותיה טרם סיום ההתקשרות, וזאת לנוכח האמור בס' 8 להוראות הכלליות של המכרז, שזה לשונו:

"העירייה שומרת לעצמה את הזכות להעניק לקבלן רשות לגבות בשמה ובעבורה את הקנסות בגין דוחות החניה הנמצאים ברשותה טרם חתימתו על החוזה, ככל שתראה לנכון".

(דד) אולם, בסיכומיה (לאחר זכייתה במכרז), ובלא שתיקנה תביעתה והתאימה טענותיה למציאות החדשה, עותרת התובעת למתן סעד הצהרתי שלפיו זכאית היא להמשיך ולגבות תשלום בגין הדוחות הישנים, לפי התמורה שהוסכם עליה בשנת 2006, גם בתקופת החוזה החדש. התובעת אמנם "עותרת" גם לסעד הצהרתי שלפיו היא הזכאית לגבות קנסות אלה, אולם ברי כי מעת שזכתה במכרז ונחתם עימה החוזה החדש – סעד זה אינו עוד רלוונטי ועל כן כבר לא מצוי עוד במחלוקת בין הצדדים. מסיכומי התובעת עולה שהמחלוקת האמיתית בין הצדדים בעניין זה אינה עומדת על זכאותה של התובעת לפעול בהתאם לחוזה הישן עד למועד סיום ההתקשרות, כי אם על זכותה הנטענת להמשיך ולגבות תשלום בגין דוחות ישנים, מכוח ההתקשרות הקודמת, לאחר סיומה. דומה שגישה זו של התובעת מהווה לכאורה "שינוי חזיתי", שיש בו כדי להצדיק את דחיית הבקשה לסעד זה (ע"א 9118/06 שנירם בע"מ נ' קליל תעשיות בע"מ, לא פורסם, 5.3.09). עם זאת, הנתבעות עצמן התייחסו כבר בכתב ההגנה (שהוגש לאחר זכייתה של התובעת במכרז) לסעד המעודכן של התובעת, ובכך למעשה הסכימו בהתנהגותן ל"שינוי החזיתי". לפיכך, אבחן את הטענה לגופה.

(הה) לאחר שעיינתי בכל טיעוני באי-כוח הצדדים הגעתי למסקנה כי התובעת אינה זכאית להמשיך לגבות בתקופת החוזה החדש את הדוחות הישנים, מכוח הוראותיו של החוזה הישן. כזכור, החוזה הישן נועד להסתיים בשנת 2003, אולם בין השנים 2003-2009 המשיכו הצדדים בהתקשרות ביניהם, מבלי לורות חוזה חדש, כאשר השינויים שבוצעו בתקופת ההתקשרות סוכמו, ככל הנראה, בעל-פה בלבד. לפיכך, דומה שניתן לראות בחוזה הישן כמקור פרשני עיקרי לצורך התחקות אחר אומד דעתם של הצדדים, באשר לסעדים המבוקשים בתובענה זו, על אף שאינו תקף החל משנת 2003, כאמור.

(וו) התובעת טוענת שניתן ללמוד מסעיף 11.8 לחוזה הישן כי כוונת הצדדים הייתה כי בתום תקופת ההתקשרות, יהיו התובעים רשאים להמשיך ולגבות קנסות עבור הדוחות הישנים. להלן לשון הסעיף:

"בכפוף למילוי כל התחייבויות הקבלן במועדם ובמלואם, עפ"י חוזה זה, יקבל הקבלן 46% (ארבעים ושישה אחוזים), מתוך סכום "גביית דוחות חניה" (להלן ולעיל: "תמורת הקבלן")."

(זז) עינינו הרואות כי בסעיף זה אין כלל התייחסות לאפשרות התובעת להמשיך ולגבות קנסות עבור הדוחות הישנים לאחר תום תקופת החוזה. ללא נקודת עיגון לשונית בסעיף לא ניתן לצקת לתוכו את התוכן הפרשני שאותו מציעה התובעת (אהרון ברק, [פרשנות תכליתית במשפט](#), 53 (2003)). התובעת אמנם מבקשת לבסס את עמדתה על כללים פרשניים כגון פרשנות "כנגד המנסח", התומכים לשיטתה, במסקנתה הפרשנית, אולם מאחר שלא ניתן לעגן מסקנה זו בדלת אמות הטקסט, הרי שכללים אלה אינם מועילים לה בעניין זה.

(חח) איני סבורה גם שבחוזה הישן קיים חסר בעניין זה, אותו יש להשלים. התובעת מסתמכת על סעיף 5.9 לחוזה החדש, ומבקשת להמחיש באמצעותו שזו הייתה גם כוונת הצדדים במועד עריכת החוזה הישן. אלא שדווקא האמור בחוזה החדש, בהשוואה לאמור בחוזה הישן – מביא למסקנה הפוכה מזו שמציעה התובעת. להלן לשון סעיף 5.9 בחוזה החדש:

"מוסכם זה כי, בתום תקופת ההתקשרות, לעניין גביית דוחות חניה שסכום הקנס הנקוב בהם טרם נתקבל בפועל במהלך תקופת החוזה או דוחות חניה הנמצאים בהליך גבייה, יהא רשאי הקבלן, להפעיל/ לגבות בגין דוחות חניה הנ"ל לתקופה של עד 24 חודשים לאחר תום תקופת החוזה."

סעיף זה אכן קובע הסדר ברור בנושא זה בכל הנוגע לתום תקופת ההתקשרות לפי החוזה החדש, וקובע תקופת מעבר מוגבלת בזמן. לעומת זאת, סעיף 11.4 לחוזה הישן המתייחס להתנהלות הצדדים בתום תקופת ההתקשרות קובע הסדר אחר לגמרי:

"...בתום תקופת החוזה או במקרה שהחוזה יסתיים קודם לכן, עקב הפרתו על ידי הקבלן, יהיו העירייה או החברה, רשאית ללא כל תנאי למסור את השח"מ, תחזוקתו והפעלתו לידי גורם אחר, ואף לא תוגבל זכותן של החברה ו/או של העירייה להעניק זכויות או היתרים להפעלת השח"מ..."

מלשון סעיף זה ניתן ללמוד כי במסגרת החוזה הישן שמרה לעצמה העירייה את הזכות לנתק באופן מלא את הקשר העסקי עם התובעת בתום ההתקשרות. ההסדר המצוין בסעיף 5.9 לחוזה החדש שונה לחלוטין מההסדר שבסעיף 11.4 לחוזה הישן, שכן בהתקשרות החדשה, מוענקת לקבלן הזכות להמשיך לגבות קנסות גם לאחר מועד סיום ההתקשרות לפרק זמן קצוב, ובכך מצומצם, למעשה, חופש הפעולה של הנתבעות בהקשר זה. סעיף 11.4 לחוזה הישן, או סעיף בעל תוכן דומה, אינו קיים בחוזה החדש. העובדה שהתובעת אינה זכאית ליהנות מהחלק היחסי של התמורה בגין הדוחות הישנים לאחר סיום ההתקשרות, אינה נוגדת את ההגיון הכלכלי בהתקשרות מסוג זה. התובעת נהנתה מתמורה שוטפת לאורך כל שנות ההתקשרות בין הצדדים, ובשיעור הגבוה באורח משמעותי מזה הנקוב בחוזה החדש. הצדדים קבעו שהאופן שבו תשולם התמורה במשך תקופת ההתקשרות יבוסס על שיעור מסוים מתוך גובה הקנסות שהתובעת תגבה. ניתן לומר שכפי שהוסכם בין הצדדים שהשירות יבוצע רק במהלך ההתקשרות, כך גם ניתן להניח שהתמורה שתקבל תיגבה אך ורק בגין אותו פרק זמן שבו פעלה התובעת הלכה למעשה בשירות הנתבעות. בחוזה החדש שנערך בין הצדדים נוסף סעיף 5.9 לעיל המקנה הטבה עבור הקבלן באשר לגביית הדוחות הישנים, אולם גם הופחת שיעור התמורה של התובעת, כאמור לעיל. ולסיכום, סבורה אני שלא קיים חסר בחוזה הישן בעניין זה, והתובעת אינה זכאית לגבות את הקנסות בגין הדוחות הישנים לפי שיעור התמורה שסוכם בהתקשרות הקודמת.

(ג) הפלוגתה השנייה - הודעה מוקדמת על סיום ההתקשרות

(אא) טענת התובעת היא שהיה על הנתבעות ליתן לה הודעה מוקדמת של 9 חודשים לפחות קודם להפסקת ההתקשרות. כאמור, בחוזה הישן נקבע מועד לסיום תקופת ההתקשרות, אולם הצדדים המשיכו את ההתקשרות עוד שנים רבות לאחר מכן מבלי לכרות חוזה חדש. כפי שציינתי לעיל, סבורני כי יש לראות בחוזה הישן מקור פרשני עיקרי לצורך התחקות אחר אומד דעתם של הצדדים. אולם, בעניין זה אין כל התייחסות בחוזה הישן למקרה של הארכתו ללא הגבלת זמן, וממילא אין כל התייחסות לסוגיית ההודעה המוקדמת בנסיבות שבהן הנתבעות יהיו מעוניינות לסיים את ההתקשרות שלא בשל הפרה כלשהי של תנאי החוזה. לפיכך, יש לקבוע מהו הזמן הסביר הנחוץ למתן הודעה מוקדמת על סיום ההתקשרות (ע"א 442/85 משה זוהר ושות' נ' מעבדות טרבנול בע"מ, פ"ד מד(3) 661, להלן: "פרשת טרבנול", רע"א 1516/05 למיט אחזקות בע"מ נ' אלישר, לא פורסם (22.2.05)).

אני סבורה שפרסום המכרז החדש מהווה הודעה ברורה של הנתבעות על סיום ההתקשרות עם התובעת, ובנסיבות העניין, פרק הזמן שעבר החל מפרסום המכרז בחודש פברואר 2009 ועד למועד החתימה על ההסכם החדש בחודש אוקטובר

2009, הוא סביר בהחלט. התובעת עצמה הגישה הצעתה למכרז, והיה ברור לה כי בתוך חודשים ספורים תסתיים ההתקשרות לפי החוזה הישן - בין אם תזכה במכרז ובין אם לאו. בכך התקיימה התכלית העיקרית העומדת ביסוד מנגנון ההודעה המוקדמת - לאפשר לצד שכנגד פרק זמן מספיק מראש להיערך לקראת הפסקת השירות, ולהתארגן מחדש. אעיר עוד כי על-פי טיעוני הנתבעות, שלא הוכחו על-ידי התובעת, למכרז קדם מכרז אחר בשנת 2008 - שלא יצא לפועל בסופו של דבר, אך היה בו כדי להביא לידיעת התובעים שההתקשרות עמה עומדת לקראת סיום.

לעניין זה לא ניתן שלא לתמוה על כך שהתובעת ממשיכה בעמידתה על "זכותה" לקבל הודעה מוקדמת בת תשעה חודשים - שטרם ניתנה לטענתה, שעה שבמקביל - היא עצמה - כבר עוסקת במתן אותן שירות על-פי החוזה החדש שנחתם לאחר זכייתה במכרז. לפיכך, איני רואה כל הצדקה להענות לבקשתה של התובעת גם בעניין זה.

3. סוף דבר

התביעה נדחית.

התובעת תישא בהוצאות המשפט ושכר טרחת עו"ד בסך כולל של 25,000 ₪.

ניתן היום, ו' טבת תשע"א, 13 דצמבר 2010, בהעדר הצדדים.